

- (૬) આંતરરાષ્ટ્રીય સામુદ્રીક કાયદાનાં પિતા તરીકે કોણ ઓળખાય છે ?
 (A) હુગો ગ્રોશિયસ (B) બીન્કર શૉક
 (C) એડમન્ડ (D) ઓસ્ટીન
- (૭) ‘સ્વતંત્રતા એટલે અંકુશનો અભાવ એવો અર્થ થતો નથી’ - આવું કોણે કહ્યું ?
 (A) જહોન સીલી (B) સ્ટુઅર્ટ મિલ
 (C) હેરાલ્ડ લાસ્કી (D) જ્યોર્જ સેબાઈન
- (૮) ‘સ્વતંત્રતા એટલે સરકારની વધુ પડતી દરમિયાનગિરી વિરુદ્ધની સ્થિતિ’ - આવું કોણે કહ્યું ?
 (A) સ્ટુઅર્ટ મિલ (B) જ્યોર્જ સેબાઈન
 (C) હેરાલ્ડ લાસ્કી (D) જહોન સીલી
- (૯) સ્વતંત્રતાની રક્ષા માટે સૌથી જરૂરી પરિબળ કયું છે ?
 (A) સતત જાગૃતિ (B) સરકારનાં કાયદાઓ
 (C) વિરોધપક્ષ (D) પોલીસ
- (૧૦) ‘જે પ્રજાને વિશ્વાસપાત્ર સમાચાર ભળતા નથી, તે પ્રજા વહેલી કે મોડી સ્વતંત્રતા વિનાની બને છે’ - કોણે કહ્યું ?
 (A) જ્યોર્જ વોશિંગટન (B) હેરાલ્ડ લાસ્કી
 (C) વુડ્લે વિલ્સન (D) જહોન સીલી
- (૧૧) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં પાલન પાછળ..... નથી.
 (A) લોકસત્તા (B) ધર્મસત્તા
 (C) રાજ્યની સત્તા (D) સમાજની સત્તા
- (૧૨) એવા કાયદાને શું કહે છે ? જેમાં ન્યાયધીશો દ્વારા સુધારો, વિસ્તૃતિ અને નવું અર્થઘટન થયેલું હોય ?
 (A) કુદરતી કાયદો (B) સામાન્ય કાયદો
 (C) હોમરૂલ (D) ન્યાયાવિશકૃત કાયદો

(૧૩) કેવા પ્રકારની સરકારમાં ‘કાયદાનું શાસન’ હોય છે ?

- (A) લોકશાહી (B) સરમુખત્યારી
(C) રાજશાહી (D) સામ્યવાદી

(૧૪) આતંરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં ઉદ્ભવમાં ક્યા કાયદાઓ મહત્વના છે ?

- (A) સામુદ્રીક કાયદાઓ (B) રોમન કાયદાઓ
(C) રાજ્યના કાયદાઓ (D) બ્યુનિસિપલ કાયદાઓ

(૧૫) વર્તમાન રાજ્યોમાં કાયદાનું મુખ્ય ઉદ્ભવ સ્થાન ક્યું ગણાય છે ?

- (A) ધર્મ (B) સમાજ
(C) ધારાસભા (D) યુનિવર્સિટી

(૧૬) રાજ્ય મતાધિકાર કોને આપતું નથી ?

- (A) સैનિક (B) નીરિક્ષરને
(C) સાક્ષરને (D) અસ્થિર ભગજની વ્યક્તિને

(૧૭) મત આપવાનો અધિકાર કેવા પ્રકારનો અધિકાર છે ?

- (A) રાજકીય (B) સામાજિક
(C) મૂળભૂત (D) પ્રાથમિક

(૧૮) મતાધિકાર મૂળભૂત અધિકાર નથી, કારણ કે તે..... છે.

- (A) બિનશરતી (B) શરતી
(C) કાયમી (D) સામાજિક

(૧૯) ચૂંટણી લડવાનો તથા રાજકીય હોદ્દો ધારણા કરવાનો હક્ક.....

હક્ક છે?

- (A) મૂળભૂત (B) પાયાનો
(C) રાજકીય (D) નૈતિક

(૨૦) ‘કાયદો એટલે શ્રેષ્ઠ તરફથી કનિષ્ઠને અપાતી આજ્ઞા’ આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) વૃદ્ધો વિલ્સન (B) એડમન્ડ
(C) જહોન લૉક (D) ઓસ્ટીન

૨ કાયદાનો અર્થ અને મુખ્ય લક્ષણો વર્ણવો. ૧૦

અથવા

૨ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં ઉદ્દ્દેશ સ્થાનો ચર્ચો.

૩ સ્વતંત્રતાનો અર્થ, પ્રકારો અને રક્ષણાની જોગવાઈઓ ચર્ચો. ૧૦

અથવા

૩ સમાનતાનો અર્થ અને પ્રકારો જણાવો.

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) ૮

(૧) સ્વતંત્રતા અને સમાનતા

(૨) મૂળભૂત હક્કો

(બ) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) ૮

(૧) મૂળભૂત ફરજો

(૨) કાયદાનું શાસન

૫ ટૂંકા ઉત્તર આપો : (કોઈપણ બે) ૧૪

(૧) કાયદો અને નીતિમત્તા વચ્ચેનો તરફાવત જણાવો.

(૨) કાયદાના ઉદ્દેશ સ્થાનો જણાવો.

(૩) કાયદાનાં પ્રકારો જણાવો.

(૪) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો અને વિશ્વશાંતિ

ENGLISH VERSION

1 M.C.Q.

20

- (8) "Liberty means the situation against too much government influence", who said that ?
(A) Stuart Mill (B) George Sabine
(C) Herald Laski (D) John Seeley
- (9) Which element is necessary for guarding liberty ?
(A) Constant vigilance (B) Government rules
(C) Opposition Party (D) Police
- (10) "The people who do not get trustworthy news become-sooner or later freedomless", who said that ?
(A) George Washington
(B) Herald Laski
(C) Woodrow Willson
(D) John Seeley
- (11) There is no _____ behind the obeisance of international law at the back.
(A) People's power (B) Religion power
(C) State power (D) Social power.
- (12) What say that law, it reform, expanse and new interpretation by Judge ?
(A) Natural Law (B) General Law
(C) Home rule (D) Judge made law.
- (13) In which kind of government there is the rule of law ?
(A) Democracy (B) Autocracy
(C) Monarchi (D) Communist

- (14) Which laws are important in origin of international laws ?
- (A) Maritime laws (B) Roman laws
(C) State laws (D) Municipal laws
- (15) Which is the main origin source of at present states ?
- (A) Religion (B) Society
(C) Legislature (D) University
- (16) To whom state don't give voting rights ?
- (A) Soldier (B) Illiterate
(C) Literate (D) Abnormal person
- (17) Which kind of right is the right to voting ?
- (A) Political (B) Social
(C) Fundamental (D) Primary
- (18) The right to vote is not fundamental because it is
- (A) Unconditional (B) Conditional
(C) Permanent (D) Social
- (19) Right to election and political position is _____ right.
- (A) Fundamental (B) Basic
(C) Political (D) Moral
- (20) "Law means the order given by the best to worst", who said that ?
- (A) Woodrow Willson (B) Admond
(C) John Lock (D) Austin

2 State the meaning and main characteristics of law. **10**

OR

2 Discuss the sources of International Law. **10**

3 Discuss the meaning, types and safeguards of liberty. **10**

OR

3 State meaning and types of liberty.

4 (a) Write short note : (any one) **8**

(1) Liberty and equality

(2) Fundamental Rights.

(b) Write short notes : (any one) **8**

(1) Fundamental duties

(2) Rule of law.

5 Answer briefly : (any two) **14**

(1) State the difference between law and morality.

(2) State the source of law.

(3) State the types of laws.

(4) International law and world peace.